

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

академік НАМН України професор

Ю. В. Вороненко

«08» 02 2017 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПІРАНТУРИ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ
«ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ, ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ СПРАВИ
ТА СУДОВА ФАРМАЦІЯ»**

15.00.01

Київ - 2017 рік

СКЛАД ПРЕДМЕТНОЇ КОМІСІЇ:

Декан медико-профілактичного і фармацевтичного факультету НМАПО ім. П.Л. Шупика доктор фармацевтичних наук, професор В.В.	В. В. Трохимчук
Завідувач кафедрою фармацевтичної технології і біофармації НМАПО ім. П.Л. Шупика доктор фармацевтичних наук, професор	Л. Л. Давтян Л.Л.
Завідувач кафедрою контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО ім. П.Л. Шупика доктор фармацевтичних наук, професор	Н. О. Ветютнева
Завідувач кафедрою організації і економіки фармації НМАПО ім. П.Л. Шупика доктор фармацевтичних наук, професор М.С.	М. С. Пономаренко
Професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО ім. П.Л. Шупика доктор фармацевтичних наук, професор	Р. С. Коритнюк
Доцент кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО ім. П.Л. Шупика к. фарм. наук., доцент	С. Г. Убогов
Доцент кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО ім. П.Л. Шупика к. фарм. наук, доцент	А. О. Дроздова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Зміст програми вступних іспитів до аспірантури охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних спеціалісту-провізору для наукової роботи, а також для подальшої самостійної роботи на базах кафедри в термін проходження аспірантури. Спеціалісти за спеціальністю «Технологія ліків та організація фармацевтичної справи» при вступі до аспірантури повинні володіти базовими знаннями з технології ліків, організації і економіки фармації, обґрунтовано відповідати на запитання екзаменаційних білетів та орієнтуватися в рамках своєї спеціальності і володіти практичними навичками.

Аспірантура (ад'юнктура) є однією з форм післядипломної підготовки випускників вищих навчальних закладів фармацевтичного профілю III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності. Після закінчення аспірантури (ад'юнктури) і успішного виконання здобувачем відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді присуджується наукова ступінь доктора філософії.

Аспірантура (ад'юнктура) проводиться у формі очного (заочного) навчання на кафедрах вищих навчальних закладів фармацевтичного профілю III-IV рівнів акредитації і закладів післядипломної освіти. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Підготовка спеціалістів-провізорів до вступу в аспірантуру (ад'юнктуру) проводиться індивідуально на підставі програми підготовки для вступу.

Основною метою аспірантури (ад'юнктури) є підготовка здобувача відповідно освітньо-наукової програми та підготовка (написання) до публічного захисту дисертаційної роботи згідно вимог на здобуття наукового ступеню доктора філософії.

Програма вступного іспиту в аспірантуру (ад'юнктуру) складається з трьох блоків. Перший блок «Технологія ліків» передбачає знання теоретичної інформації та володіння практичною підготовкою з актуальних питань

лікознавства та перспектив розвитку технології ліків, несумісності лікарських засобів, теоретичних основ виробництва різних лікарських форм, технологічних аспектів виробництва ліків в умовах фармацевтичних підприємств та аптечних установ, актуальні питання з технологічного контролю якості та стандартизації ліків тощо. Здобувач повинен орієнтуватися в міжнародних законодавчих документах і в тому числі ЄС щодо технології ліків.

Другий блок «Організація фармацевтичної справи» передбачає обізнаність здобувача з актуальних питань організації і економіки фармації, зокрема, принципи організації забезпечення населення ліками, економіку аптек та фармацевтичних фірм, теоретичні основи управління у фармації, основні положення міжнародного і вітчизняного фармацевтичного менеджменту і маркетингу, товарну та цінову політику, логістику, маркетинг та інше.

Третій блок «Контроль якості і стандартизація» присвячений системі сертифікації, стандартизації та контролю якості ліків в Україні та удосконалення системи сертифікації та контролю якості лікарських засобів в Україні згідно міжнародних норм та вимог ЄС.

Програма підготовки спеціаліста-провізора до вступу в аспірантуру (ад'юнктуру) за спеціальністю «Технологія ліків та організація фармацевтичної справи» передбачає ознайомлення з рівнями теоретичної та практичної підготовки, обсягами теоретичних знань, умінь та практичних навиків, якими повинен володіти здобувач.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань з «Технології ліків», «Контролю якості і стандартизації» та «Організації фармації», необхідних спеціалісту-провізору для самостійної роботи під час підготовки до вступних іспитів. Програму побудовано за системою блоків. Основними блоками є 34 курси програми. Курс – це відповідно самостійна частина програми, в якій подано значну за обсягом теоретичну інформацію з певної галузі фармації. Курси розбито на розділи і підрозділи. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, курси і розділи закодовано.

Під час підготовки до вступних іспитів здобувач індивідуально складає план підготовки, який дозволить заздалегідь ознайомитися та опанувати весь необхідний обсяг теоретичної інформації з галузей фармації, які включені до програми підготовки, вивчити екзаменаційні питання, розв'язати тестові завдання. Крім того здобувач повинен володіти певним рівнем знань та вмінь, який дозволяє продемонструвати володіння практичними навиками, які включені до обов'язкового переліку.

Самостійна робота здобувача, який планує вступ до аспірантури (ад'юнктури), для засвоєння навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеках вищих навчальних закладів освіти, Національній медичній бібліотеці України, Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського, Національній парламентській бібліотеці України, Державній науково-технічній бібліотеці України, Книжковій палаті України, комп'ютерних класах тощо. У випадках необхідності ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу здобувача до потрібних дидактичних засобів.

У програмі надано перелік екзаменаційних питань, практичних навичок та список рекомендованої літератури (основної та додаткової).

Практична підготовка здобувачів при плануванні вступу до аспірантури (ад'юнктури) досягається шляхом систематичної та активної участі за основним їх місцем роботи. Крім того, бажаним є досвід здобувача у проведенні наукових досліджень, клінічних випробувань, експериментальних та інноваційних розробок, участь у науково-практичних конференціях, семінарах, з'їздах фармацевтів України, наявність друкованих робіт (статей або тез). Таким особам віддається перевага при отриманні однакової кількості балів під час вступних іспитів до аспірантури (ад'юнктури).

Для визначення рівня знань і практичних навичок спеціаліст-провізор складає іспит для вступу в аспірантуру. В разі успішного складання іспиту, спеціаліст-провізор, який має необхідний рівень теоретичної та практичної

підготовки, засвоїв обсяг теоретичних знань, умінь та практичних навиків, які включені у програму підготовки, зараховується до аспірантури.

**ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ПИТАНЬ ВСТУПНИХ ІСПИТІВ ДО АСПІРАНТУРИ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 15.00.01 «ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ СПРАВИ»**

Код			Назва курсів, розділів, тем розділу
курсу	розділу	курсу	
1	2	3	4
01	00	00	Актуальні питання лікознавства та перспективи розвитку технології ліків
01	01	00	Технологія ліків і її завдання. Техніко-економічні показники технологічного процесу. Особливості аптечного та промислового виробництва ліків.
01	02	00	Спеціалізація аптечних установ. Необхідність стандартизації виробничих процесів різних лікарських форм.
01	03	00	Шляхи і методи удосконалення технології ліків: підвищення розчинності важкорозчинних лікарських засобів, проблеми стабілізації, пролонгування, мікробіологічної чистоти ліків; комбіновані ліки; упаковка.
01	04	00	Нормативно-технічна документація (НТД) у виробництві готових лікарських засобів.
01	04	01	Види НТД. Технологічна інструкція. АНД. Тимчасовий регламент.
01	04	02	Вимоги GMP до виробництва ліків. Зв'язок правил GMP з іншими стандартами контролю якості ліків.
01	04	03	Поняття про сертифікацію підприємств-виробників (ISO-9000).
01	05	00	Сучасні напрямки в апаратурному оформленні хіміко-фармацевтичних виробництв
01	05	01	Сучасні лінії з виробництва твердих лікарських форм, які відповідають вимогам GMP
01	05	02	Обладнання ізольованих технологій у виробництві рідких стерильних лікарських засобів згідно вимог GMP. Упаковка.
01	05	03	Сучасні тенденції у виготовленні емсійного обладнання. Характеристика реакторів, гомогенізаторів, реактор-гомогенізаторів.
01	05	04	Сучасні автоматичні лінії з виготовлення м'яких лікарських форм.
01	05	05	Сучасні типи апаратів у виробництві екстракційних ліків.
02	00	00	Несумісності лікарських засобів

02	01	00	Види взаємодії лікарських засобів. Фізико-хімічні та хімічні несумісності компонентів при виготовленні ліків.
02	02	00	Біофармацевтичні несумісності. Шляхи та методи усунення несумісностей.
03	00	00	Поняття про фармацевтичну опіку. Деонтологічні аспекти. Моральний кодекс фармацевта.
04	00	00	Операції дозування лікарських засобів
I	2	3	4
04	01	00	Дозування лікарських засобів за масою, об'ємом та краплями. Чинники, що впливають на точність дозування.
04	02	00	Контроль якості дозування. Попередження помилок при дозуванні. Норми допустимих відхилень при дозуванні різних лікарських засобів і ліків, виготовлених за масою та масо-об'ємним способом. Особливість дозування ліків в умовах виробництва.
05	00	00	Лікарські форми з газоподібним і твердим дисперсійним середовищем (порошки, гранули, таблетки, аерозолі, губки, стоматологічні диски та ін.).
05	01	00	Приготування порошків в аптечній практиці з різними лікарськими засобами. їх упакування. Контроль якості порошків.
05	02	00	Збори. Номенклатура, класифікація, приготування
05	03	00	Ліки в аерозольній упаковці. Номенклатура. Особливості виробництва, зберігання, застосування.
05	04	00	Таблетки. Виробництво пресованих та тритураційних таблетованих ліків.
05	04	01	Покриття таблеток оболонками. Пресовані, дражировані і плівкові покриття. Особливості технології.
05	04	02	Структурні таблетки, особливості технології і застосування.
05	04	03	Контроль якості і зберігання таблеток.
05	05	00	Гранули. Губки. Стоматологічні диски та ін.
05	06	00	Шляхи вдосконалення твердих лікарських форм.
06	00	00	Технологічні аспекти виробництва рідких лікарських форм.
06	01	00	Очищена вода та інші розчинники. Одержання води очищеної. Зберігання. Контроль якості. Вимоги ДФУ.
06	02	00	Масооб'ємний метод приготування рідких ліків. Методи підвищення розчинності лікарських засобів.
06	02	01	Вимоги до рідких лікарських форм.

06	03	00	Неводні розчини. Розрахунки по розведенню спирту етилового та зміцненню спиртових розчинів.
06	04	00	Високомолекулярні сполуки (ВМС) їх використання у виробництві різних ліків.
06	05	00	Технологія рідких гетерогенних лікарських форм. Колоїдні розчини. Суспензії. Емульсії. Стабілізація. Характеристика, номенклатура і особливості використання стабілізаторів.
06	06	00	Виготовлення лініментів у заводських умовах. Обладнання для виробництва та принцип роботи.
06	07	00	Водні витяжки із рослинної лікарської сировини. Чинники, що впливають на швидкість і якість витяжок. Апаратура.
06	08	00	Технологія та контроль якості фітохімічних препаратів (настойки, екстракти).
I	2	3	4
07	00	00	Технологічні аспекти м'язких лікарських форм (мазей, супозиторіїв, ректальних капсул, плівок).
07	01	01	Мазі. Їх місце і значення у сучасній фармакотерапії. Класифікація. Номенклатура мазей заводського виробництва.
07	01	02	Мазеві основи. Принцип вибору і заміни мазевих основ з врахуванням вимог фармакотерапії.
07	01	03	Технологія мазей. Механізація та стандартизація технологічного процесу. Біофармацевтичні аспекти приготування мазей.
07	01	04	Оцінка якості мазей. їх зберігання.
07	02	00	Супозиторні лікарські форми. Супозиторні основи. Технологічні та біофармацевтичні аспекти приготування супозиторіїв. Оцінка якості.
07	02	01	Шляхи удосконалення супозиторних лікарських форм. Пресовані, двохшарові і порожнисті супозиторії, ректальні мазі, ректіолі капсули та ін. лікарські форми.
08	00	00	Асептика та санітарія при виготовленні ліків.
08	01	00	Комплекс засобів, які забезпечують певні санітарно-гігієнічні вимоги при виготовленні ліків. Нормативні документи з цього питання. Міжнародні та регіональні правила GMP.
08	02	00	Санітарні вимоги при одержанні, транспортуванні і зберіганні очищеної води та води для ін'єкцій в умовах дрібносерійного та багатосерійного виробництва. Методи одержання очищеної води та води для ін'єкцій. Вимоги ДФУ до неї.
08	03	00	Підготовка до роботи допоміжних матеріалів, посуду, таропакувальних засобів та їх використання у виробництві готових та екстемпоральних ліків.
09	00	00	Технологічні аспекти лікарських засобів для парентерального застосування.
09	01	00	Лікарські форми для ін'єкцій, інфузій та імплантів. Сучасний стан і проблеми підвищення їх якості. Нормативні документи.

09	02	00	Вимоги до лікарських речовин, розчинників для ін'єкцій та таропакувальних матеріалів, що використовуються у технології парентеральних лікарських засобів.
09	03	00	Технологія ін'єкційних розчинів за вимог GMP. Методи стерилізації. Апаратура. Техніка безпеки.
09	04	00	Постадійний контроль якості розчинів для ін'єкцій. Зберігання та термін придатності.
09	05	00	Інфузійні розчини, концентрати та порошки для їх виготовлення. Ізотонічні та фізіологічні розчини. Кровозамінники. Вимоги до них. Особливість складу, технології та застосування. Номенклатура.
09	06	00	Очні лікарські засоби.
09	06	01	Очні краплі. Технологія, стабілізація, консервування., пролонгування очних крапель. Механізація процесу приготування та фасування крапель.
09	06	02	Стадії технологічного процесу приготування очних крапель у промисловому виробництві.
I	2	3	4
09	06	03	Очні примочки, мазі, полімерні плівки та їх технологія. Оцінка якості
09	06	04	Очні лікарські плівки, ламелі, мінімси, лікувальні контактні лінзи. Призначення та застосування.
09	07	00	Лікарські форми з антибіотиками.
09	08	00	Технологія. Чинники, що впливають на стабільність ліків з антибіотиками.
10	00	00	Вимоги ДФУ до екстемпоральних лікарських засобів
11	00	00	Аптечне виготовлення лікарських форм.
11	01	00	Аптечні заготівки, як засіб прискорення відпуску та підвищення якості ліків. Аптечне заготування лікарських препаратів самостійного та допоміжного призначення. Приготування концентрованих розчинів, напівфабрикатів, водно-спиртових розчинів, ароматних вод та ін.
11	02	00	Контроль якості та зберігання аптечних заготівок та фасовок.
12	00	00	Вікові ліки.
12	01	00	Стан та проблеми створення лікарських форм для дітей. Особливості лікарської терапії дітей різних вікових груп. Дозування ліків.
12	02	00	Приготування лікарських форм для новонароджених дітей в умовах аптеки. Контроль якості. Біофармацевтичні аспекти.
12	03	00	Геріатричні ліки та особливості їх застосування. Проблеми і перспективи розвитку геріатричних ліків.

13	00	00	Характеристика сучасних лікарських засобів, що включені до ДФУ (оромукозні ЛЗ, тампони, медичні палички, пластирі трансдермальні, гумки жувальні медичні та інші).
14	00	00	Інноваційні лікарські форми. Препарати з заданими фармакокінетичними властивостями.
14	01	00	Проблеми створення препаратів з заданими фармакокінетичними властивостями. Лікарські препарати пролонгованої дії. Методи пролонгування.
14	02	00	Лікарські препарати з регульованим вивільненням лікарських речовин. Терапевтичні системи. Мікрокапсули. Ліпосоми. Магнітоуправляючі ліки та ін.
15	00	00	Лікарські косметичні засоби
15	01	00	Класифікація. Особливості готування та використання косметичних лікарських засобів. Роль допоміжних речовин в формуванні певних властивостей косметичних засобів з врахуванням їх призначення.
15	02	00	Санітарно-гігієнічні вимоги до виробництва косметичних засобів. НТД, контроль якості.
16	00	00	Ветеринарні ліки

1	2	3	4
16	01	00	Особливості приготування та використання ветеринарних лікарських форм: внутрішньоматкові, внутрішньорубцеві, інтрамамарні, премікси
17	00	00	Гомеопатичні і антигоммотоксичні лікарські засоби
17	01	00	Характеристика, особливості приготування та використання гомеопатичних лікарських форм. Поняття про потенціювання. Матричні настойки для гомеопатичних лікарських засобів.
18	00	00	Біофармація - теоретична основа технології лікарських засобів.
18	01	00	Терапевтична біоеквівалентність та біологічна доступність. Методи визначення. Фармацевтичні чинники, що впливають на терапевтичну активність ліків. Приготування ліків з урахуванням основних положень біофармації.
18	02	00	Фармакокінетика. Основні фармакокінетичні параметри.
18	03	00	Поліморфізм лікарської речовини та його вплив на біологічну активність.
18	04	00	Біофармацевтична система класифікації
18	05	00	Допоміжні речовини, їх класифікація та принципи вибору при приготуванні лікарських форм. Вплив допоміжних речовин на терапевтичну дію, стабільність та термін зберігання ліків. Особливості вибору допоміжних речовин з урахуванням призначення ліків.

18	06	00	Біоеквівалентність генериків та оригінальних препаратів. Вимоги до генериків.
19	00	00	Апарати та засоби механізації технологічних процесів при готуванні різних лікарських форм.
19	01	00	Засоби механізації при виробництві різних лікарських препаратів та контролю їх якості. Характеристика.
20	00	00	Контроль якості ліків
20	01	00	Запобіжні заходи по забезпеченню якості ліків: додержання фармацевтичного порядку; забезпечення точності роботи приладів, забезпечення умов зберігання і допоміжних речовин; очистка та деконтамінація посуду, фільтрів, трубопроводу та ін.; проведення експертизи рецептів (правильність прописування та сумісність інгредієнтів, відповідність прописаних доз лікарських речовин вікові хворого та ін.). Контроль ліків при їх відпуску. Види контролю лікарських засобів: опитувальний, органолептичний, письмовий, хімічний).
20	02	00	Знання термінології згідно Закону «Про ліки».
21	00	00	Охорона праці та техніка безпеки в роботі технолога.
21	01	00	Заходи, спрямовані на запобігання травматизму та зберігання працездатності технолога: інструктажі по безпечній роботі, знання правил роботи з шкідливими (отруйними, наркотичними, сильнодіючими) речовинами.

I	2	3	4
22	00	00	Стандартизація та стабілізація, як чинники підвищення якості ліків. Зберігання ліків, матеріалів та виробів медичного призначення.
22	01	00	Чинники, що впливають на стабільність ліків. Хімічні та фізичні методи стабілізації. Сучасні стабілізатори та консерванти. Зберігання лікарських та допоміжних речовин, рослинної сировини, лікарських форм, виробів медичного призначення з врахуванням фізико-хімічних властивостей та впливу чинників зовнішнього середовища. Терміни придатності ліків.
23	00	00	Допомога при гострих отруєннях лікарськими препаратами
24	00	00	Основні принципи організації лікарського забезпечення населення на макрорівні
24	01	00	Соціальні гарантії населенню з медикаментозного забезпечення.
24	02	00	Основні задачі лікарського забезпечення населення в системі макроекономіки.
24	03	00	Планування розвитку та розміщення аптечної мережі.

24	04	00	Законодавчі акти, які регламентують фармацевтичну діяльність.
24	05	00	Державна регламентація сфер фармацевтичної діяльності (створення, клінічні випробування, виробництво, сертифікація та контроль якості ліків, оптова та роздрібна реалізація).
25	00	00	Організація лікарського забезпечення населення на мікрорівні
25	01	00	Аптека, як установа охорони здоров'я і як підприємство, типи аптек, організаційна структура, обладнання, планування приміщень.
25	01	01	Основні завдання і функції аптеки, спеціалізація.
25	01	02	Матеріальна відповідальність співробітників аптеки, її види, юридична основа та документальне оформлення.
25	01	03	Ліцензійні умови до роздрібною реалізації медикаментів, а також виготовлення екстемпоральних ліків. Загальні правила виписування рецептів.
25	02	00	Організація роботи аптек щодо приймання рецептів і відпуску ліків.
25	02	01	Загальні правила виписування рецептів.
25	02	02	Особливості оформлення і порядок приймання рецептів, що містять отруйні, наркотичні засоби, прекурсори, психотропні, сильнодіючі засоби і засоби, що мають одурманюючі властивості.
25	02	03	Категорії амбулаторних хворих, які користуються правом пільгового та безкоштовного лікарського забезпечення.
25	02	04	Проблеми рецептурного та безрецептурного відпуску лікарських засобів в Україні. Розвиток системи ОТС-безрецептурних ліків в світі та Україні.

1	2	3	4
25	03	00	Організація постачання аптечної мережі лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту гуртовими фірмами, аптечними складами.
25	03	01	Аптечний склад, основні завдання і функції, порядок приймання фармацевтичних товарів, організація їх зберігання, основні принципи постачання в аптеки.
25	03	02	Ліцензійні умови до оптової реалізації медикаментів.
25	04	00	Організація роботи аптек з товарними запасами.
25	04	01	Організація приймання фармацевтичних товарів та їх зберігання.
25	04	02	Відпуск фармацевтичних товарів відділам аптеки, роздрібній мережі, лікувальним та іншим установам.

25	04	03	Організація та облік лабораторних і фасувальних робіт.
25	05	00	Організація внутрішньоаптечного контролю якості ліків.
25	05	01	Завдання та форми внутрішньоаптечного контролю якості лікарських препаратів.
25	05	02	Організація вхідного контролю якості ліків в аптеці.
25	05	04	Оцінка якості лікарських форм, виготовлених в аптеці. Облік результатів внутрішньоаптечного контролю.
25	06	00	Удосконалення системи сертифікації та контролю якості лікарських засобів в Україні згідно міжнародних норм та вимог ЄС.
26	00	00	Основи економіки і внутрішньогосподарського (управлінського) обліку аптек та фармацевтичних фірм
26	01	00	Системи показників торгово-фінансової діяльності в аптечних закладах.
26	01	01	Товарообіг аптек, його значення, як економічного показника, характеристика та сутність, види та структура.
26	01	02	Методики аналізу та планування роздрібного і оптового товарообігу.
26	01	03	Використання економіко-математичних методів для прогнозування товарообігу.
26	01	04	Активи: основні та обігові засоби аптек. Класифікація основних засобів. Амортизаційні відрахування.
26	01	05	Роль обігових засобів у торгово-фінансовій діяльності. Структура обігових засобів, їх індексація.
26	01	06	Характеристика товарних запасів, їх класифікація
26	01	07	Методики розрахунку товарних запасів. Планування надходження фармацевтичних товарів.
26	01	08	Методики розрахунку нормативів грошових коштів та інших активів.

1	2	3	4
26	01	09	Торгові накладення та витрати обігу аптек та фірм.
26	01	10	Визначення показників торгового накладення, доходу та валового доходу, їх порівняльна характеристика. Аналіз факторів, що впливають на рівень валового доходу.
26	01	11	Методика середнього проценту для розрахунку торгових накладень (валового доходу) за звітний період.
26	01	12	Витрати обігу, як комплексний економічний показник, характеристика статей. Фактори, що впливають на рівень витрат обігу. Порівняльна характеристика показників витрат обігу, розходів та валових розходів.

26	01	13	Методики аналізу та розрахунку витрат обігу постатейно та в цілому.
26	01	14	Суть показників прибутку і рентабельності аптек. Джерела одержання прибутку, його розподіл та використання.
26	02	00	Система оплати праці аптекних працівників.
26	02	01	Форми оплати праці в аптекній мережі. Критерії при встановленні посадових окладів.
26	02	02	Порядок нарахування різних видів оплат: зарплати основної, преміальних, відпускних, за тимчасову непрацездатність, при вагітності і пологах та ін.
26	02	03	Утримання з заробітної плати.
26	02	04	Розрахунок штатної чисельності та заробітної плати.
26	02	05	Продуктивність праці, середньоспискова чисельність.
26	02	06	Відрахування від фонду заробітної плати у різноманітні фонди.
26	03	00	Теоретичні та медичні підходи до формування системи цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення (оптових і роздрібних цін).
26	03	01	Види та структура цін на лікарські засоби.
26	03	02	Митницька вартість. Торгова націнка та торгова скидка. Індекси цін.
26	03	03	Основні принципи і методи державного регулювання цін на медикаменти.
26	03	04	Аналіз різноманітних механізмів державного регулювання цін на лікарські засоби в країнах світу.
26	03	05	Методичні підходи до визначення тарифів за виготовлення екстемпоральних ліків та фасувальні роботи.
26	03	06	Основні напрямки по удосконаленню фармацевтичного ціноутворення в Україні.
26	04	00	Особливості оподаткування аптек та фармацевтичних фірм.
I	2	3	4
26	04	01	Поняття про податки, класифікація: прогресивні, регресивні, прямі та непрямі, податкова база, податкові ставки.
26	04	02	Основні принципи і підходи до формування системи оподаткування в Україні.
26	04	03	Розрахунок податку на прибуток.
26	04	04	Вплив приросту (зменшення) товарних запасів на прибуток, що оподатковується.

26	04	05	Пільги при оподаткуванні: ПДВ, податок на землю та ін.
26	05	00	Організація системи обліку та управлінського обліку в аптеках і фірмах.
26	05	01	Реформування системи обліку. Види обліку. Значення положень (стандартів) бухгалтерського обліку.
26	05	02	Особливості предметно-кількісного обліку лікарських засобів.
26	05	03	Облік амбулаторної, стаціонарної та екстемпоральної рецептури. Облік рецептів та оплата лікарських засобів, що виписуються на пільгових умовах і безкоштовно.
26	05	04	Первинний облік товарно-матеріальних цінностей, що надійшли та їх рух. Облік товарообігу за видами. Облік руху інших товарно-матеріальних цінностей (тари, лікарської рослинної сировини та ін.).
26	05	05	Первинні документи з обліку основних засобів. Облік малоцінних товарів та предметів, що швидко зношуються.
26	05	06	Основні принципи обліку праці та заробітної плати.
26	05	07	Облік готівкових (касових операцій) та безготівкових розрахунків. Регістри розрахункових операцій.
26	05	08	Суть значення первинної звітності: порядок складання.
26	05	09	Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей в аптеках, документальне оформлення.
26	05	10	Основні принципи статистичної звітності аптек та фірм.
26	05	11	Фінансова звітність: основні форми та порядок складання.
26	05	12	Бухгалтерський облік: план рахунків, головна книга, кореспонденція рахунків.
26	05	13	Податковий облік: основні форми та порядок складання.
27	00	00	Теоретичні основи управління в фармації
27	01	00	Особливості управління фармацевтичними організаціями в умовах ринкової економіки.
27	02	00	Ринкові структури управління у фармації. Створення нових форм господарювання (асоціації, акціонерні об'єднання, концерни, товариства з обмеженою відповідальністю).
I	2	3	4
27	03	00	Організації фармацевтичної системи як об'єкти управління. Зовнішнє середовище організації.
27	04	00	Вплив зовнішніх факторів на діяльність фармацевтичних підприємств.
27	05	00	Антикризове управління фармацевтичними організаціями.

27	06	00	Принципи, організаційні форми, державна реєстрація підприємництва.
27	07	00	Державне регулювання і державна підтримка підприємництва.
28	00	00	Функції процесу управління.
28	01	00	Стратегічне планування, управління його реалізацією та оцінка.
28	02	00	Формування структури організацій, альтернативні підходи. Обґрунтування структури аптечних та виробничих підприємств, посередницьких фірм.
28	03	00	Теорії мотивації. Мотивація в системі лікарського забезпечення населення.
28	04	00	Моделі, методи і підходи до прийняття управлінських рішень.
28	05	00	Ділові комунікації у діяльності фармацевтичних організацій.
28	06	00	Інформаційно-управлінські системи (ІУС) у плануванні та контролі.
28	07	00	Автоматизовані системи управління (АСУ), автоматизовані інформаційно-пошукові системи (АІПС) у фармації.
28	08	00	Групова динаміка і керівництво. Влада. Лідерство.
29	00	00	Основні положення фармацевтичного маркетингу.
29	01	00	Визначення та основні складові маркетингу.
29	02	00	Принципи та функції маркетингу.
29	03	00	Маркетингові дослідження (предмет, етапи, програма організації та управління).
29	04	00	Управління фармацевтичним маркетингом. Вивчення ринку лікарських препаратів.
29	05	00	Сегментування ринку та його головні критерії.
29	06	00	Визначення та моделювання потреби в лікарських засобах.
30	00	00	Товарна та цінова політика фармацевтичних підприємств.
30	01	00	Споживацька цінність лікарських засобів. Конкурентоспроможність фармацевтичного товару та фірми. Позиціонування товару.
I	2	3	4
30	02	00	Загальні поняття товарної політики, маркетингової стратегії і тактики підприємства.
30	03	00	Інноваційна діяльність фармацевтичних підприємств.

30	04	00	Основні положення державного регулювання і управління процесом розробки і виробництва лікарських препаратів.
30	05	00	Ціна у системі маркетингу.
30	06	00	Методи ціноутворення.
30	07	00	Пряме та непряме регулювання цін на фармацевтичну продукцію в Україні та за кордоном.
31	00	00	Збутова політика у системі фармацевтичного маркетингу. Логістика.
31	01	00	Принципи підбору торгових посередників.
31	02	00	Ефективність каналів збуту.
31	03	00	Основні методи та системи збуту.
31	04	00	Логістика. Функціональні галузі логістики. Основні положення збутової логістики.
31	05	00	Збутова політика в зовнішньоекономічній діяльності фармацевтичних підприємств. Зовнішньоторговельні операції в системі розподілу фармацевтичної продукції.
31	06	00	Стратегія маркетингових комунікацій і стимулювання збуту фармацевтичної продукції.
31	07	00	Реклама у системі маркетингу. Реклама лікарських препаратів. “Паблік рилейшнз”
31	07	01	Реклама лікарських препаратів і її особливості.
31	07	02	“Паблік рилейшнз” у системі менеджменту і маркетингу. Служба зв’язків із громадськістю, планування діяльності та оцінка ефективності.
31	08	00	Упаковка фармацевтичного товару як вид реклами.
31	09	00	Маркування. Фірмовий стиль. Товарний знак. Промисловий дизайн. Сервіс.
32	00	00	Інформаційні маркетингові системи. Маркетинговий контроль.
32	01	00	Маркетингові інформаційні системи, підсистеми внутрішньої звітності, збору зовнішньої поточної маркетингової інформації, маркетингових досліджень, маркетингового аналізу
32	02	00	Система маркетингового контролю.
33	00	00	Міжнародний маркетинг.
33	01	00	Вивчення середовища міжнародного маркетингу.

33	02	00	Доцільність і методи виходу на зовнішній ринок
34	00	00	Система сертифікації, стандартизації та контролю якості ліків в Україні
34	01	00	Механізми регулювання якості лікарських засобів через запровадження стандартів GxP.
34	02	00	Принципи забезпечення якості лікарських засобів при їх виробництві, зберіганні, дистрибуції, реалізації та медичному застосуванні.
34	03	00	Державна система забезпечення якості лікарських засобів.
34	04	00	Система сертифікації лікарських засобів в Україні.
34	05	00	Державний контроль якості лікарських засобів під час їх виробництва.
34	06	00	Загальні положення про вхідний контроль якості зарубіжних та вітчизняних лікарських засобів на митниці, складі та в аптеці.
34	07	00	Забезпечення якості лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки.
34	08	00	Забезпечення якості лікарських засобів в процесі їх зберігання.
34	09	00	Порядок здійснення контролю якості лікарських засобів в процесі їх обігу на ринку України.
34	10	00	GMP як складова системи забезпечення якості у виробництві лікарських засобів.
34	11	00	Ліцензування суб'єктів фармацевтичної діяльності різних форм власності, як важлива складова забезпечення якості лікарських засобів.
34	12	00	Контроль якості лікарських засобів під час їх оптової та роздрібної торгівлі.
34	13	00	Якість, стандартизація та сертифікація лікарських засобів.
34	14	00	Системи, форми та методи управління якістю. Якість, як універсальна категорія.
34	15	00	Концепція забезпечення якості лікарських засобів на світовому фармацевтичному ринку.
34	16	00	Системи сертифікації та стандартизації лікарських засобів. Стандарти ISO серії 9000.
34	17	00	Стратегія захисту фармацевтичного ринку від фальсифікованих лікарських засобів.
34	18	00	Регулювання якості лікарських засобів в ЄС та забезпечення якості на етапі реєстрації лікарських засобів в Україні.
34	19	00	Нормативно-правова база, що регулює функціонування системи забезпечення якості лікарських засобів в Україні
34	20	00	Структура державної системи контролю якості лікарських засобів в Україні.

I	2	3	4
34	21	00	Органи державного контролю.
34	22	00	Основні завдання та напрямки діяльності центрального органу виконавчої влади з контролю якості лікарських засобів.

**ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ВСТУПНИХ ІСПИТІВ ДО
АСПРАНТУРИ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ 15.00.01 «ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ
ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ СПРАВИ»**

1. Настояї

Виготовити лікарську форму за прописом:

*Rp. Infusi Rhizomatis cum radicibus Valerianae ex 5,0 – 200,0
Coffeini-natrii benzoatis 0,6
Tincturae Convallariae 5,0
MDS. По 1 ст.л.х 3 рази на добу.*

2. Мікстури

*Rp. Sol. Natrii bromidi 3,0 – 200,0
Codeini phosphatis 0,1
Tincturae Valerianae
Tincturae Conwallariae aa 5,0
M.D.S. По 1ст.л. х 3 рази на добу.*

3. Суспензії

Виготовити лікарську форму за прописом:

*Rp. Sulfuris 7,0
Acidi salicylici 2,0
Streptocidi 3,0
Camphorae 3,5
Glycerini 3,0
Sp. Aethylici 50,0
Sol. Acidi boricі 3% - 50,0
M.D.S. Змащувати шкіру 2 рази на добу.*

4. Суспензійні мазі

Виготовити лікарську форму за прописом

*Rp. Mentoli
Cocaini hydrochloridi aa 0,05*

Sol. Adrenalini hydrochlorid 0,1%-gtt. 20

Zinci oxidi 0,05

Lanolini 2,0

Yaselini 8,0

M.f. unguentum

D.S. Мазь для носа.

5. Супозиторії (метод викатування)

Rp: Dimedroli 0,1

Papaverini hydrochloridi 0,05

Novocaini 0,25

Olei Cacao q.s.

Misce, ut fiat suppositorium

Da tales doses №10

Signa. 1 супозиторій на ніч

6. Супозиторії (метод виливання)

Виготовити лікарську форму за прописом

Rp: Osarsoli 0,25

Acidi borici 0,05

Glucosiana 0,3

Butyrolia q.s.

Misce, ut fiat suppositorium

Da tales doses №6

Signa. 1 супозиторій на ніч

7. Взаємодія лікарських засобів

Вибрати пари несумісних інгредієнтів з правої і лівої сторони таблиці та пояснити причини несумісності в одному шприці (одній інфузійній системі).

Назва лікарського засобу	Назва лікарського засобу
1. Кислота аскорбінова	1. Папаверину гідрохлорид
2. Кислота ніотинова	2. Серцеві глікозиди
3. Піридоксину гідрохлорид	3. Кальцію глюконат
4. Рибофлавін (натрієва сіль)	4. Атропіну сульфат
5. Тіаміна бромід	5. Панангін
6. АТФ	6. Еуфілін
7. Розчин глюкози для ін'єкцій, стабілізований соляною кислотою	7. Стрептоміцин
8. Атропіну сульфат	8. Магнію сульфат
9. Магнію сульфат	9. Кислота ніотинова (натрієва сіль)
10. Серцеві глікозиди	10. Тіаміна бромід
11. Натрію гідрокарбонат	11. Кислота аскорбінова
12. Папаверину гідрохлорид	12. Ціанокобаламін
13. Кофеїн-бензоат натрію	13. Кальцію пантотенат

8. Мікстури

Виготовити лікарську форму за прописом

Rp: Infusi Rhizomatis cum radicibus Valerianae ex 10,0 – 200,0

Fol. Menthae 4,0

Coffeini-natrii benzoatis 0,4

Analgin 0,6

Natrii bromidi 3,0

Magnesii sulfatis 0,8

M.D.S. По 1ст.л. х 3 рази на добу.

9. Комбіновані мазі

Виготовити лікарську форму за прописом

Rp: Novocaini

Acidum salicylicum ana 1,5

Sulfuris praecipitati 3,0

Lanolini 1,8

Vaselini 30,0

Misce fiat unguentum

Da. Signa. Наносити на пошкоджену шкіру

10. Аерозолі

Скласти матеріальний баланс для виробництва препарату „Камфомен” в кількості на N балони

№№	N	К _{внт}	№№	N	К _{внт}
1	45	1,12	7	250	1,01
2	50	1,11	8	600	1,02
3	23	1,13	9	120	1,03
4	105	1,09	10	57	1,04
5	87	1,08	11	38	1,05
6	95	1,07	12	71	1,06

11. Суспензійні мазі

Виготовити лікарську форму за прописом

Rp: Acidi salicylici 0,2

Zinci oxydi 0,5

Vaselini 10,0

Misce fiat unguentum

Da. Signa. Змазувати ушкоджені місця

12. Інфузійні розчини

Розрахувати осмолярність та склад розчину Рінгера-Локка в ммоль/л та г-йон/л за наступним прописом.

Розчин в 1 л міститься:

9,0 г натрію хлориду (М.м. 58,44)

0,2 г калію хлориду (М.м 74,56)

0,2 г кальцію хлориду (М.м 110,98)

0,2 г натрію гідрокарбонату (М.м. 84,01)

1,0 г глюкози (М.м. 180,17)

Примітка. Для розрахунку складу в г-йон/л наводиться атомна або молекулярна маса:

Na^+ : 22,99 г/моль

K^+ : 39,098 г/моль

Ca^{++} : 40,078 г/

Cl^- : 35,453 г/моль

HCO_3^- : 61,016 г/моль

13. Розчини

Виготовити лікарську форму за прописом

Rp: Sol. Acidi hydrochlorici 2%-200,0

Pepsini 4,0

M.D.S. По 1ст.л. х 3 рази на добу.

14. Гомеопатичні лікарські засоби

Виготовити лікарську форму за прописом

Rp: Allium sera 3Д 10,0 dil.

D.S. По 5-7 крапель згідно розкладу прийому лікарського засобу.

15. Косметичні лікарські засоби

Виготовити лікарську форму за прописом

Rp: Sulfuris praecipitati 10,0

Acidi lactici 0,1

Spiritus camphorati 25,0

Glycerini 10,0

Streptocidi 3,0

Camphorae 3,5

Aquae purificatae ad 100 ml

M.D.S. Ватним тампоном наносити на шкіру.

ЛІТЕРАТУРА

1. German Homoeopathic Pharmacopoeia, Volume 2 General Part, GHP, issued in 2001, translated from German by Stephen Benyunes, Ad-Ex Translations Ltd, Pharma Division, London, Medpharm Scientific Publishers, 2003.
2. Davtian L. L. Justification of the choice gel bases based on thermogravimetric researches / L. L. Davtian, D. V.Reva // International journal of advanced pharmaceutics. – 2014.
3. Development of method of quantitative determination of benzokaine and metronidazole in composition stomatological gel / Davtyan LL, Petyunin GP, Vashuk VA, Maletska ZV // Asian J. Pharm. Res. Vol 4, Issue 2, 2014. P. 64-66.
4. Effect of soluble diluents on trimetazidine Dihydrochloride sustained release from insoluble Ethylcellulose matrix tablet / V. V. Mohylyuk, L. L. Davtian // Actual Questions of Development of New Drugs: Abstracts of XX International Scientific and Practical Conference Of Young Scientists And Student (Apr. 22-23. 2014). – Kh.: Publishing Office, 2014. P. 105 - 106
5. Pharmacopée Française, Xed., 6 Supplement: Monographies de souses pour preparation homeopathiques, Paris (1989).
6. Romeis, Benno Bearb. U. Hrsg. V. Böck, Peter; Mikroskopische Technik. Spektrum Akademischer Verlag: Brand New, 2010 - 18 edition. - 568 p.
7. Studies on immunological rates and effect of vaginal suppositories on vaginitis induced animals / L. Davtyan, I. Nizhenkovska, V. Popovich, Z. Maletska, L. Zinchenko, V. Bazas // Int. J. Pharm. – 2014. – Vol. 4, N 3. – P. 159 – 161
8. Азарян Е.М. Международный маркетинг. - Киев: "Студцентр", 1998.- 200с.
9. Андронаті С. А. Медична хімія: Структура, властивості, молекулярні механізми дії біологічно активних речовин: Навчальний посібник. - Одеса: Астропринт, 2006. - 132 с.
10. Балткэйс Я.Я., Фатеев В.А. Взаимодействие лекарственных

веществ М.: Медицина, 1991.-302 с.

11. Бизнес и менеджер / Сост. И.С. Дараховский, И.П. Черноиванов, Т.В. Прехул.- М.: Азимут, 1992.- 447с.

12. Викторов А.П., Передерий В.Г., Щербак А.В. Взаимодействие лекарств и пищи.- Киев.:Здоров'я, 1991.- 240 с.

13. Вивчення кінетики розкладу іонно-ацетатного інфузійного розчину./ Коритнюк Р.С., Давтян Л.Л., Аль-Шадат Нур Ахмад // Фармацевтичний журнал, 2014, №3, с.25-29

14. Взаимодействие лекарств и эффективность фармакотерапии: Справочное пособие для врачей и фармацевтов / Л.В. Деримедведь, И.М.Перцев, Е.В. Шуванова; Под ред. проф. И.М. Перцева. - Х.- Х.: Изд-во «Мегаполис», 2002.-784с.

15. Вольфганг Хойер В. Как делать бизнес в Европе М.: Прогресс, 1992.- 253с.

16. Все о маркетинге. Сб. материалов для руководителей предприятий, экономических и коммерческих служб. - М.: Азимут-центр, 1992.-365 с.

17. Выбор эмульгаторов для стабилизации эмульсионной основы / Арам Дулах, Власенко И. О. Давтян Л. Л. // Оралдын Ғылым Жаршысы №23 (102). – 2014. – С. 47 – 53

18. Герчикова И.Н. Международное коммерческое дело: Учебник для вузов. -М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1996.-501 с.

19. ГНД 09-001-98 Регламенту виробництва лікарських засобів. Зміст, порядок розробки, узгодження та затвердження. Київ. - 1998.-73 с.

20. Голубков Е.П. Маркетинговые исследования: теория, методология и практика. - М.: Изд-во "Финпрес", 1998.-416с.

21. Головкин Б. Н., Руденская Р. Н., Трофимова И. А., Шретер А. И. Биологически активные вещества растительного происхождения В 3 т. / РАН; Главный ботанический сад им. Н.В.Цицина / В.Ф. Семихов (отв.ред.) - М. : Наука, 2001. Т. 1 : А - К. - М. : Наука, 2001, 350 с.

22. Грэхам-Смит Д. Г., Аронсон Дж. К.Оксфордский справочник по

клинической фармакологии и фармакотерапии / А.Я. Ивлева (пер.с англ.). - М. : Медицина, 2000. - 740с.

23. Д.В.Рибачук, В.І.Чуєшов та ін. Цеоліти, їх класифікація, фізико- хімічні та медико-біологічні властивості. Повідомлення 1. «Вісник фармації» №3-4 1995, с. 80-85.

24. Д.В.Рибачук, В.І.Чуєшов та ін. Цеоліти, їх класифікація, фізико-хімічні та медико-біологічні властивості. Повідомлення 2. «Вісник фармації» № 1-2, 1996, с. 82-87.

25. Державна Фармакопея України: в 3т./ Державне підприємство « Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів».-2-е вид..-Харків: Державне підприємство « Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів»,2014.-Т.3.-732с.-ISBN978-966-96478-9-4

26. Державний формуляр лікарських засобів. Випуск четвертий. / Під редакцією В.Є. Бліхара, В.І. Мальцева, А.М.Морозова, В.Д. Парія, А.В. Степаненко, Т.М. Думенко – К.: ЦФК МОЗУ, 2012. – 1159 с. /Інтернет ресурс - <http://www.pharma-center.kiev.ua/view/formylar> – назва з екрану

27. Державний формуляр лікарських засобів МОЗ України, Держ. фармакол. центр; за ред.В.Т. Чумака. -К.:МОРІОН, 2009. Вип.1. -1160 с.

28. Довідник екстемпоральної рецептури/ Під ред. О.І.Тихонова.- К.: МОРІОН, 1999.-496 с.

29. Допоміжні речовини та їх застосування в технології лікарських форм /Ф.Жогло, В.Возняк, В.Попович, Я.Богдан. -Львів, 1996.- С. 29.

30. Екстемпоральна рецептура (Технологія, застосування). Рідкі лікарські форми: Довідник /О.І.Тихонов, В.П.Черних, Т.Г.Ярних та ін., за ред. О.І.Тихонова.-Х.:Вид-во НФАУ, 2000.- 208 с.

31. Закон України «О налогообложении прибыли предприятий» // Налоги и бухгалтер. - 1997. - № 27. - С. 4-20.

32. Закон Украины «О хозяйственных обществах (с дополнениями и изменениями)» // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 3. - С. 11.

33. Закон Украины «Об оплате труда» // Время. - 1995. - № 55. - с. 3.

34. Закон України “Про лікарські засоби” від 04.05.96 р.
35. Закон України “Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів”. - К., 1995.
36. Закон України “Про підприємство” від 27.03.91. // Фармац. журн. - 1994.-№ 1.-С. 113-126. ^J
37. Закон України «Про лікарські засоби».
38. Збірник основних нормативних актів фармацевтичної галузі/ Практичний посібник// Під заг. ред. М.Ф.Пасічника.-К., 2004.-312 с.
39. Інструкція по організації зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення. / Наказ МОЗ України № 44 від 16.03.93 р./
40. Інструкція по приготуванню в аптеках лікарських форм з рідким дисперсійним середовищем /Затв. Наказом МОЗ України № 197 від 7.09.93 р.
41. Інструкція по санітарно-протиепідемічному режиму аптек /Затверджено наказом МОЗ України № 139 від 14.06.1993р./
42. Как добиться успеха/ М.М. Иванов, А.Н. Исаенко, Е.Р. Колупаев и др. - М.: Республика, 1992.- 509 с.
43. Как добиться успеха? Цракт. советы деловым людям/ Под общ. ред. В.Е. Хруцкого.- М.: Республика, 1992.-510 с.
44. Кардаш В.Я. Маркетингова товарна політика: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 1997.-156с.
45. Клінічна фармакологія: Підручник / О.М. Біловол, О.Ф. Возіанов, І.К. Латогуз, В.Ф.Москаленко, А.Я. Циганенко; За ред. О.М. Біловола, І.К.Латогуза і А.Я. Циганенка: У 2 т. – К.: Здоров’я, 2005.
46. Котенко А.М., Корытнюк Р.С. Технология и контроль качества растворов для инъекций в условиях аптек. - К.:Здоров’я, 1990.- 135 с.
47. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ./ Общ.ред. и вступ, ст. Е.М.Пеньковой.-М.: Прогресс, 1990. - 736с.
48. Кравченко І. А. Трансдермальне введення лікарських

препаратів: Монографія. - Одеса: Астропринт, 2001. - 168 с.

49. Лікарська взаємодія та безпека ліків/ посібник. / Давтян Л.Л., Загорій Г.В., Вороненко Ю.В., Коритнюк Р.С., Войтенко Г.М., Дроздова А.О., Загорій В.А., Шматенко О.П., Руденко В.В., Коритнюк О.Я., Рижов О.А., Притула Р.Л., Войтенко А.Г., Власенко І.О., Борисенко Т.А., Оліфірова Т.Ф., Тарасенко В.О. – К.: ЧП «Блудчий М.І.», 2011. – 744 с.

50. Лицензирование в Европейском Союзе: фармацевтический сектор / В.А.Усенко, А.Л. Спасокуцкий. - К.: Морион Лтд., 1998. - 384 с.

51. Маркетинговое исследование рынка дерматологических лекарственных средств в Украине / И. А. Власенко, Арам Дуллах, Е. А. Иванов, Л. Л. Давтян // Разработка, исследование и маркетинг новой фармацевтической продукции: сб. науч. тр. Волгоградский гос. мед. Университет. Пятигорский мед.-фарм институт. – Волгоград, 2014. – Вып. 69. – С. 334 -337.

52. Машковский М.Д. Лекарственные средства: Пособие по фармакотерапии для врачей . В 2-х томах /мн.: Беларусь, 1988 -т. 1 -544с.; т.2 - 527 с.

53. Мнушко З.М., Діхтярьова Н.М./ Менеджмент та маркетинг у фармації. -Харків: “Основа”, 1998. - с.255

54. Мнушко З.М., Діхтярьова Н.М./ Менеджмент та маркетинг у фармації. -Харків: “Основа”, 1998. - с.288.

55. Москаленко Л.Г., Волох Д.С., Гирина О.Н. Лікарські засоби та їх аналоги. -К.:Здоров'я, 1993. - 432 с.

56. Набивач В. М., Сухий М. П.Основи екологічного нормування і промислової токсикології / Український держ. хіміко-технологічний ун-т. - Д. : УДХТУ, 2002. - 193с.

57. Надлежащая производственная практика лекарственных средств. Активные фармацевтические ингредиенты. Готовые лекарственные средства. Руководство по качеству. Рекомендации PIC/S Под

ред.Н.А.Ляпунова, В.А.Загория, Георгиевского В.П., Е.П.Безуглой - К.: Морион, 2001. – 472с.

58. Надлежащая производственная практика лекарственных средств /Под ред. Н.А.Ляпунова, В.А.Загория, В.П.Георгиевского, Е.П.Безуглой. - К.:МОРИОН, 1999. - 896 с.

59. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2005 року N 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень

60. Настанова 42-3.1:2004. Лікарські засоби. Фармацевтична розробка.

61. Настанова 42-3.2:2004. Лікарські засоби. Специфікації: контрольні випробування і критерії прийнятності.

62. Настанова 42-3.3:2004. Лікарські засоби. Випробування стабільності.

63. Настанова 42-3.4:2004. Лікарські засоби. Виробництво готових лікарських засобів.

64. Настанова 42-3.5:2004. Лікарські засоби. Валідація процесів.

65. Немченко А.С. Фармацевтическое ценообразование. -Х.: Радар, 1999. - 290 с.

66. Ноздрева Р.Б., Цыгичко Л.И. Маркетинг: как побеждать на рынке. - М.: Финансы и статистика, 1991.-304 с.

67. Оборудование и основы проектирования химико-фармацевтических производств. Учебное пособие. / Чуешов В .И., Мандрыка Л.А., Пашнев П.Д. и др.-Х.: НФАУ - 2001. - 206 с.

68. Основы гомеопатической фармации / А.И.Тихонов, Тихонова С.А., В.А.Соболева, Т.Г.Ярных и др.: Харьков. Из-во НФАУ «Золотые страницы», 2002.-574с.

69. Основы организации и экономики фармации в вопросах и ответах / Д.И.Дмитриевский, А.С. Немченко, А.Л. Панфилова и др. - Х.: НФАУ, 2000.- 118 с.
70. Перцев І.М., Шевченко Л.Д., Чаговец Р.К. Практикум з аптечної технології ліків . -Х.:Прапор 1995. - 303 с.
71. Подколзин А. А., Гуревич К. Г. Действие биологически активных веществ в малых дозах - М. : КМК, 2002. - 170с.
72. Практикум з організації та економіки фармації / За редакцією Громовика Б.П., Терещук С.І. – 2011. – 156 с.
73. Проблеми, резерви та шляхи вирішення основних питань насичення ринку України лікарськими засобами. В.А.Загорій, М.С.Пономаренко /Фармац.журнал. - 1995. - №2, с. 14-16.
74. Производство лекарственных средств. Надлежащие правила и контроль качества. МВ 64У-1-97. Госкоммедбиопрот Украины. Киев., 1997.- 210 с.
75. Промислова технологія ліків: Підручник. У 2-х т. /В.І.Чуешов, М.Ю.Чернов, Л.М.Хохлова та ін.; За ред. Проф. В.І.Чуєшова, Х.Ю.Основа; Вид-во УкрФА, 1999.- т.1 -560 с., т.2 -704 с.
76. Промисловий маркетинг: теорія та господарські ситуації: Підручник / Під ред. А.О.Старостіної.- К.: «Іван Федоров», 1997.- 400с.
77. Современные аспекты технологии и контроль качества стерильных растворов в аптеках /Под ред М.Т.Алюшина.-М.:РЦНФИ ВО «Союзфармация», 1991.- 134 с.
78. Солдатенков А. Т., Колядина Н. М., Шендрик И. В. Основы органической химии лекарственных веществ - 2. изд., испр. и доп. - М. : Мир, 2003. - 191с.
79. Спіженко Ю.П. Про докорінні зміни підходів до створення, впровадження та виробництва ЛЗ в Україні. Фармац.журн., 1997, №2, 3-19.
80. Спіженко Ю.П. Про хід реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 18.11.96 р. № 1396 «Про програму діяльності Кабінету

Міністрів України» Фармац.журн., 1997, № 3, 5-16.

81. Справочник провизора-аналитика / Под ред. Д.С.Волоха,
82. Стандартизация и контроль качества лекарственных средств [Текст] : учеб. пособие для студ., обучающихся по спец. 060108(040500) - "Фармация" / Н. А. Тюкавкина [и др.] ; ред. Н. А. Тюкавкина ; Российский ун-т дружбы народов. - М. : МИА, 2008. - 384 с
83. Технология и стандартизация лекарств. ГНЦЛС, Госкоммедбиопрот, Сборник научных трудов, том 1. -Харьков, ИГ «Рирег».- 1996.784 с.
84. Технология и стандартизация лекарств. ГНЦЛС, Госкоммедбиопрот, Сборник научных трудов. Том 2.-Харьков, ИГ «Рирег».-2000. 784 с.
85. Технология лекарственных форм: Учебник в 2-х томах /Под ред. Т.С.Кондратьевой.-М.:Медицина, 1991.- т.1 -496с., т.2 - 544 с.
86. Технология фармацевтических эмульсий и биодоступность лекарственных веществ: Метод рекоменд./Ляпунов Н.А., Перцев И.М.и др. - Харьков, 1986. - 20 с.
87. Тихонов А.И., Тихонова С.А., Соболева В.А., Ярних Т.Г. и др. Основы гомеопатической фармации // Харьков. Из-во НФАУ "Золотые страницы", 2002. - 574 с.
88. Тихонов О.І., Ярних Т.Г. Аптечна технологія ліків: Підручник для фарм. вузів та факультетів. - Х.: РВП "Оригінал", 2004. - 503 с.
89. Тихонов О.І., Ярних Т.Г., Гудзенко О.П. та ін. Навчальний посібник з аптечної технології ліків. /За ред.акад. О.І.Тихонова. -Х.: Основа, 1998.- 336 с.
90. Украина. Законы. О лекарственных средствах: Закон //Голос Украины.™ 1996.-7 мая.
91. Україна. Закони. Про внесення доповнень до Закону України "Про підприємства в Україні": Закон// Урядовий кур'єр.-1995.- 27 лип.
92. Україна. Закони. Про внесення доповнень до Закону України "Про

підприємництво": Закон// Голос України. - 1995.- N5 148-149. - С. 4.

93. Україна. Закони. Про господарські товариства: Закон// Новые хозяйственные образования (нормативные акты, образцы деловых документов, научно-практический комментарий).- Ч.Ш. Харьков, 1991.

94. Закони. Про підприємства в Україні (зі змінами і доповненнями на травень 1993 року): Закон// Діло.- 1994.-N24. - С. 2.

95. Україна. Закони. Про рекламу: Закон // Відомості Ради України.- 1996.- № 39.-С.181.

96. Учебное пособие по курсу «Теоретические основы фармацевтической технологии/ Е.В.Гладух, О. А. Ляпунова, И.В. Сайко и др.: Под ред. В.И.Чуешова.-Харьков.-УкрФА, 1998.-160с.

97. Фалмер Р.М. Энциклопедия современного управления. Основы управления. Планирование как функция управления. - М. ВИПКзнерго, Т.І.- 168с.

98. Фалмер Р.М. Энциклопедия современного управления. Организация как функция управления. - М.: ВИГЖэнерго, 1992.-Т. 2.- 141 с.

99. Фармакологічний аналіз рецепторно-лігандної взаємодії. Зінковський В. Г., Жук О. В., Головенко М. Я. та інші. - К. : Академперіодика, 2001. - 207с.

100. Фармацевтичний маркетинг: Навч. посібник. Збірник вправ / Б.Б. Громовик, Г.Д. Гасюк, Л.А. Мороз та ін.; За ред. Л.А. Мороз.- Львів, Наутилус, 2000.-320с.

101. Фармацевтичні та медико-біологічні аспекта ліків: Підручник для слухачів інститутів, факультетів підвищення кваліфікації фахівців фармації: У 2-т./ І.М.Перцев, І.А.Зупанець, Л.Д.Шевченко та ін.; За ред І.М.Перцева, І.А.Зупанця.- Х.: Вид-во УкрФА, 1999.-т.1 -464 с.; т.2 -448 с.

102. Фармацевтическая технология екстемпоральных лекарственных средств / Гладышева В. В., Соколова Л. В., Давтян Л.Л, Дроздов А. Л., Пухальская И.А. // Для студентов фармацевтического факультета /под. ред.. В. В. Гладышева Утверждено МОН Украины как учебник для ВУЗів (письмо

№1/11-11350.1 от 14.12.10г)

103. Фармакогнозия. Лекарственное сырьё растительного и животного происхождения: учебное пособие / под ред. Г.П.Яковлева. - 2-е изд., испр. и доп. – СПб.: Спец.Лит., 2010. – 863 с.

104. Фармацевтическая опека. Курс лекций. под ред. чл. кор. НАН Укр., проф. В.П. Черных, проф. И.А. Зупанца. - Харьков. - "Фармитэк", 2006. - 536 с.

105. Фармацевтическая технология экстемпоральных лекарственных средств / Учебник для фармацевтическимх Вузов и факультетов. Под ред.. проф.. Гладышева В, В.. Днепропетровск: ЧМП «Экономика». 2014. – 374 с.

106. Фармацевтический сектор: Общий технический документ для лицензирования лекарственных средств в ЕС / Под ред. А.В. Стефанова и др.; авт.-сост.: В.А. Усенко, Н.А. Ляпунов, Е.П. Безуглая и др. — К.: МОРИОН, 2002. — 256 с.

107. Фармацевтична енциклопедія /Голова ред.ради В.П.Черних.-К.: «МОРИОН», 2005.- 848 с.

108. Фармацевтична інформатика /Парновський Б.Л., Слабий М.В., Заліська О.М. та ін. – Львів: Кварт., 2008. – 446 с.

109. Фармацевтична хімія: Навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / П.О. Безуглий, І.В. Українець, С.Г. Таран та ін. - Х.: Вид-во НФАУ; Золоті сторінки, 2002. - 448 с.

110. Чистые помещения / Под ред. А.Е. Федотова. Изд. 2-е. — перераб. и доп. — М.: АСИНКОМ, 2003. — 576 с.

111. Фаткин Л. Менеджмент и властные отношения// Проблемы теории и практики управления.- 1993.- №2.» С. 77-83.

112. Финансовый менеджмент /Авт. коллект. под рук. канд. экон. наук доц. Е.С. Стояновой.- М.: Перспектива, 1993.- 308 с.

113. Хидрич Р., Питерс М. Предпринимательство: Пер. с англ.- Вып. 5.- М.: Прогресс, 1993.-205с.

114. Хоскинг А. Курс предпринимательства. - М.: Международ. отношения, 1993.-350С.

115. Черкасов А.М., Пасечник В.А. Мембраны и сорбенты в биотехнологии. Изд. «Химия» Ленинград, 1991. 240 с.

116. Чернов А.М., Сагалович В.В., Дуднік С.Ф., Кирюхін М.М., Чуєшов В.І. Створення корозійностійкого малотонажного багатофункціонального обладнання для хіміко-фармацевтичних виробництв. Конструкція та застосування поліфункціонального апарату реактор-фільтр-сушарка //Вісник фармації №3-4 1996. с.12-16.

117. Чернов А.М., Чистовалов С.М. Основні принципи побудови гнучких хіміко-технологічних систем для проведення гетерогенних процесів в апаратах вібраційного типу // Вісник фармації №3-4 1995. с.9-13.

118. Чирков А.И. Аптека лечебно-профилактического учреждения. - М.:Медицина, 1991.- 304 с.

119. Чистые помещения. Под ред. А.Е.Федотова. М., Издание АСИНКОМ, 320 с.

120. Этические критерии ВОЗ продвижения лекарственных средств на рынок (Женева, 1988).

121. Юридичні аспекти фармації: Збірник нормативно-правових актів станом на 15 квітня 2004р.-Х.: Мегаполіс, 2006.-Т.3.-347 с.

122. Юридичні аспекти фармації: Збірник нормативно-правових актів станом на 15 квітня 2004р.-Х.: Мегаполіс, 2004.-Т.1.-734 с.-Т.2.-576 с.

123. Яковлева Л.В. Фармакоэкономика: Навчальный посібник для студентів вищих навчальних закладів / Яковлева Л.В. Вінниця; Нова книга, 2009. -208 с.

Голова предметної комісії
завідувач кафедри фармацевтичної
технології і біофармації

Л. Л. Давтян